

POLITIA

REVISTA POLIȚIENEASCĂ

CLUJ

REDACTOR RESPONZABIL
DR. VICTOR POPP

APARE LUNAR

PRIM REDACTOR
GEORGIU CHENDI

RECRUTAREA ELEMENTELOR DE POLIȚIE

Chestiunea de căpitanie care trebuie să preocupe pe conducătorii noștri, este recrutarea personalului polițienesc. Reforma poliției de aici pornește, căci oricât s'ar creia servicii noi și moderne, și oricât s'ar lucra pentru o nouă organizare polițienească, reforma definitivă nu se va putea realiza fără aflarea celei mai bune modalități la recrutarea elementelor de poliție.

Așa cum este condusă și organizată poliția astăzi, despre o recrutare metodică a personalului de poliție nu poate fi vorba. Amestecul partidelor politice este desigur cea mai păgubitoare cauză a stărei de inferioritate în care se află corpul ofițerilor și agenților de poliție. Lipsa unui salariu satisfăcător este a doua cauză. Dar mai cu seamă lipsa școlilor de specializare, cari ar îngădi și posibilitatea amestecului politic, este poate nodul chestiunii. Căci oricât s'ar pretinde licența în drept personalului superior, această diplomă nu constituie o garanție suficientă, nici pentru buna pregătire de specialitate a conducătorilor de poliție, și nici pentru cea a agenților în subordine. Diploma poate fi utilă pentru polițiștii de siguranță sau pentru oișterii de poliție penală.

În afară de aceasta, un întreg corp de subcomisari, ofițeri inferiori și agenți, cărora nu li se cere decât studii reduse de pregătire liceală și primară, rămâne un corp de poliție improvizată. Sistemul nu dă rezultate bune decât în rare cazuri când talente puternice se ridică peste lipsa pregătirii de specialitate, afirmându-se prin puterea intuiției. Restul, conducători și conduși, nu satisfac scopului prin nimic. Poliția se reduce la un simplu oficiu de înregistrare a plângerilor și, din nefericire, prea adesea, la o rușinoasă instituție de șicană.

Astfel, sistemul de recrutare a personalului, actualmente în vigoare, ca și însăși organizarea poliției, nu corespund întru nimic scopurilor acestei importante instituții, deci trebuie schimbat. Una decurge din cealaltă. Poliția de siguranță, ca și poliția judiciară, ca și cea administrativă, trebuie bine diferențiate între ele pentru a evita orice confuzie în atribuții. Fiecare trebuie să-și aibă școala ei aparte, ca în armată, specialitatea ei, cu cursuri de diferite grade, cărora să corespundă o anumită pregătire de cultură generală, universitară, liceală sau primară.

Aceasta ar fi soluția ideală a problemei. Sistematizarea organizării și reglementarea recrutărilor

ar schimba complet aspectul jalnic al polițiilor noastre.

În câțiva ani ea ar avea un corp de polițiști bine înarmat să răzbată toate imensele piedeci, cari stau astăzi în calea oricărei îndreptări. Cursurile de specialitate ar cerne amestecul și ar arunca deoparte pleava atâtor elemente, cari înjosesc instituția. Atribuțiile fiecăruia s'ar delimita precis și fiecare, lucrând în specialitatea lui, va lucra cu mai mult folos.

Ceea ce susținem aici nu este nou. Aiurea școlile de specializare în poliție sânt singurele cari alimentează necesitățile de personal ale diverselor ramuri polițienești. Poliția vieneză este de mult organizată în acest fel; poliția poloneză, de curând născută, a urmat această cale și dă rezultate excelente. La noi, se vorbește despre o reformă polițienească, dar nu vedem nimic practic în acest sens. Conducătorii continuă a face greșeala de a privi chestiunea reformei polițienești prin prizma reformei administrative. Ori poliția trebuie scoasă de sub povara formalismului administrativ, cu care n'are decât prea puțin contact. Poliției trebuie să i se dea organizare independentă, ca și jandarmeriei sau corpului de grăniceri. Sânt la ministerul de interne astăzi doi subsecretari de stat și un ministru titular. Unul dintre subsecretari ar putea să aibă șefia supremă a corpului de poliție, cu o administrație centrală fie în ministerul de interne, fie aparte de el. Aici s'ar repartiza specialitățile în direcții generale, cari fiecare s'ar îngriji de atribuțiile personalului în subordine și de funcționarea școlii respective, de unde s'ar recruta mereu personalul necesar. Astfel s'ar ajunge gradat să se dea fiecărui comisariat de poliție specialiști în poliția de siguranță, și administrativă (înglobând și poliția comunală, judiciară).

Atribuțiile s'ar repartiza pe specialități și firește că polițiile ar funcționa mai bine, fără o majorare de personal, căci s'ar lucra sistematic. Astăzi subcomisarii, spre exemplu, fac și poliție judiciară și administrativă și de siguranță, care cum apucă, și fiecare cum poate.

O altă chestiune. Pregătirea în școlile speciale de poliție ar exclude animozitățile între „titrați” și ne-titrați. Având fiecare școală, și având fiecare câmp liber să-și manifeste însușirile, toți vor fi titrați și se vor afirma cei cari au mai mult talent. Căci polițismul este înainte de toate o artă, iar arta nu titlurile o afirmă, ci ceea ce produce artistul.

GEORGIU CHENDI.

COMBATEREA MITEI

Ca o urmare a războiului mondial asistăm astăzi la o demoralizare universală a vieții sociale. Mai cu seamă se observă lăfirea corupției funcționarilor din aproape toate țările. Luarea de mită a devenit curentă pretutindenea, încărcând cu un greu impozit viața socială. Pericolul acestei cangrene sociale, care pe lângă scumpirea traiului, introduce și dreptul celui mai tare economiceste ca principiu călăuzitor al vieții, nimicind încrederea în autoritățile statului, a determinat unele țări să pornească o energică luptă pentru stăpînirea lui. Astfel guvernul republicii cehoslovace procedează cu necruțare față de orice funcționar, de orice categorie, bănuț sau dovedit că s'ar lăsa influențat de interese particulare în exercitarea funcțiunii lui. Codul penal Austriac, în vigoare în Cehoslovacia, dispune că: „funcționarul care în administrarea dreptății, în distribuirea de servicii s'au în deciziuni în treburi publice, cu toate că și-a îndeplinit datoria, a primit totuși pentru aceasta, fie direct, fie indirect, un dar sau promisiunea unui avantaj, precum și acela care din aceste motive se lasă influențat pentru a-și exercita serviciul cu parțialitate, se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni până la un an și va fi obligat să dea darul primit s'au valoarea lui pentru fondul săracilor din comuna unde s'a comis crima”. Guvernul cehoslovac nu s'a mărginit la prevederile acestui paragraf (104) ci, printr'o lege specială, a extins vigoarea sancțiunii pentru crima de mită săvârșită de orice categorie de funcționari.

De asemenea în Iugoslavia se pregătește o lege foarte severă împotriva funcționarilor venali și mai ales, împotriva miniștrilor și funcționarilor însărcinați cu conducerea serviciilor publice.

O asemenea lege, pentru a avea efectul dorit, trebuie să fie executată cu cea mai mare rigurositate, și trebuie să nu cruțe, în deosebi, pe înalții funcționari cari săvârșesc abuzuri la adăpostul situației lor.

Dar precum o boală înrădăcinată într'un organism nu se poate vindeca fără înlăturarea cauzelor cari au produs'o, tot astfel și venalitatea funcționarilor nu se poate stărpi fără înlăturarea cauzelor din cari a luat naștere.

Cauzele principale ale acestei triste aparații sînt, pe lângă decadența morală a majorității funcționarilor, lipsurile materiale cu cari trebuie se lupte aproape toți funcționarii publici. Trebuie însă să se facă o distincție. Pe când micii funcționari se lasă mituiți din motive de ordin material, funcționarii conducători primesc mita din decădere morală numai.

Amestecul politicei în manifestările puterii executive este cauza esențială a decăderii morale pe care o constatăm în rândurile funcționarilor. Prin urmare, refacerea morală nu se poate opera decât scoțînd corpul funcționarilor de sub orice influență politică. În acelaș timp funcționarii venali trebuiesc urmăriți cu rigurositate și eliminați din cadrele funcționarilor. Odată eliminate cele două cauze provocătoare ale demoralizării, corpul funcționarilor purificat, trebuiește întărit cu elemente bine pregătite și minuțios selectionate, atît la numirea lor în funcțiuni publice, cît și la înaintări. Firește, pentru aceasta nu ajunge numai pregătirea profesională, ci pe lângă aceasta trebuie să se țină socoteală și de educația morală a candidaților. Astfel vom avea un corp de funcționari luminați cari să nu lucreze din frică sau din alte sentimente josnice,

ci din patriotism și convingere că îndeplinesc o misiune a binelui public. Viața particulară a fiecărui funcționar, trebuie deasemenea să oglindească această conștiință, ea servind de model celorlalți cetățeni ai țării.

Dacă un simplu stăpîn particular are datoria de a veghia ca sluga lui să aibă tot ceea ce-i trebuie pentru existență, știind că altfel ori va părăsi slujba ori va deveni necinstit, cu atît mai mult statul trebuie să se îngrijească de nevoile materiale ale slujbașilor săi. Mai multă puțință are statul să o facă, mai ușor decît un particular. Veniturile statului se mlădiază după trebuință, ale particularului nu. Prin urmare dacă statul ține să aibă un corp de funcționari vrednici, ei trebuie să fie bine plătiți, iar veniturile statului se cuvine să se socotească avînd în vedere, în primul rînd, această esențială trebuință. Căci cu cît statul va da o mai mare atenție nevoilor funcționarilor, ca atîta ei se vor devota mai mult chemării lor și cu atît mai bune elemente vor căuta să intre în serviciul statului.

În afară de cauzele arătate pînă aici, unele scăderi de organizare contribuie deasemenea la demoralizarea funcționarilor. Un exemplu evident ne oferă încărcarea magistraturei cu afaceri administrative. E un principiu bine cunoscut și îndeajuns verificat că pentru a avea o bună magistratură, ea trebuie se lucreze repede. Procesele cari țin prea mult sînt îndeajuns dovedă că numărul magistraților este insuficient și că dreptatea se împarte de oameni cari, împovorați de lucrări, nu mai pot corespunde cerințelor.

Faptul că în starea în care ne găsim astăzi, negustorii preferă să-și aplaneze litigiile în consilii de arbitri și nu înaintea judecătorilor, este destul de elocvent.

Cumulul atribuțiunilor administrative, și judecătorești duce însă și la alte scăderi, pe cari magistrații le cunosc îndeajuns, și descrierea cărora n-ar duce prea departe, pentru a o mai desbata aici.

Lipsurile din organizarea administrației, cu deosebire în administrația financiară, seduc pe mulți funcționari să comită delictе în detrimentul statului; lipsurile de organizație din serviciul poliției, ca și din alte servicii publice, știm unde duc, căci sunt bine cunoscute.

Importanța funcționarilor într'un stat se poate bine aprecia din comparația faptelor petrecute la finea războiului mondial în Austria și în Rusia. Pe cînd în Austria situația funcționarilor de stat era garantată prin legi speciale, atît în ceea ce privește pregătirea profesională, cît și în ceea ce privește existența materială pentru timpul serviciului cît și al retragerii, conducătorii imperiului rus, convinși că instituția „Ochranei” și baioneta soldaților vor putea pune stavilă oricărui pericol, nici nu s'au gîndit să asigure funcționarilor viața de toate zilele și stabilitatea îndatoririlor lor. În Austria revoluția de la sfîrșitul războiului s'a ciocnit de un corp de funcționari, cari au căutat din răspuțeri să asigure ordinea și legalitatea, și meritul acestor funcționari a fost că turburările n'au avut urmări grave. Ce urmări a avut însă lipsa de funcționari la înălțimea chemării lor în imperiul rus, vedem și astăzi.

Indecomun mult ar putea învăța oamenii din Istorie, numai se vrea să învețe!

CONSTANTIN TARANGUL,
Presed. Dir. poliției Cernăuți în disp.

INTEROGAREA INFRACCTORILOR

UN PROCEDU PRACTIC ȘI INSTRUCTIV

După îndelungate studii și experiențe făcute cu ocazia interogărilor infractorilor de diferite categorii, ca pungăși de buzunare, hoți de cai, criminali și cleptomani, organele polițienești de sub ordinele mele au ajuns să-și însușiască o nouă metodă de interogare, pe care, socotind după rezultatele obținute până acum, o cred mult mai bună și mai perfecționată decât metodele curente.

Este un adevăr bine stabilit că infracțiunea variază după temperamentul și istețimea infractorului. Infractorul modern este cu mult mai înzestrat cu mijloace de acțiune decât vechiul infractor din alte timpuri. Cei ce „s'au format” în orașele mari se servesc aproape în mod constant de instrumente moderne. Alții, cari nu pot fi clasăți ca profesioniști ai crimei, sugestionați de minunile cinematografelor sau ale lecturilor criminale de specia romanelor ca Nic Carter, Vobodi sau Arsene Lupin, comit de obicei infracțiuni mici pentru a-și verifica „însușirile” perverse sau pentru a-și crea o tristă glorie în rubrica „faptelor diverse” a gazetelor.

Pentru aceștia din urmă jocul este periculos. Aproape toți, surprinși și aduși la interogatoriu, declară că au comis infracțiunea din curiozitate, din pasiune, sau din perversitate, spre a se vedea biciuți de morala curentă a societății. Pentru ei, închinarea către fapte potrivnice legii — ca și la cleptomani cu cari se înrudesc — este o trebuință morală și o necesitate organică. Dacă nu se știu urmăriți sau dacă nu simt apăsând asupra conștiinței lor oprobriul societății, ei sunt indispuși — bolnavi.

Acești infractori, în aparență docili, sunt în fond cei mai periculoși. Infractorul de profesie își calculează loviturile și știe să se pună la adăpost, nesăvârșind omor decât în cazuri când n'are altă scăpare. Deși instrucția infractorului de această categorie este mai anevoie, totuși el este un tip pe care poliția de obicei îl știe la ce se poate preta — și prin aceasta mai puțin vătămător societății. Infractorul de pasiune, e drept, spune totul la interogator, dacă e luat cu îndemânare, dar niciodată nu are o normă în actele sale. Conduc de fantezia lui bolnăvicioasă, el săvârșește infracțiunea sub imboldul unei porunci interioare, mai presus de voința lui, și nu se poate opri nici dela cele mai feroase crime.

Dar ambele cazuri sunt suficient cunoscute în poliție, și tratate cu destulă pricepere. Experiența făcută de mine în câțiva ani de ofițer de jandarmerie și alți câțiva ca șef de poliție, m'a dus la descoperirea unui al treilea specimen, aproape necunoscut în viața de toate zilele a poliției.

Acesta este spărgătorul dela sate, de obicei, un om tăcut cu înfățișare umilă și blândă, slugă care trece drept om de credință și supus stăpânului.

Un semenea specimen am prins nu de mult în delict flagrant asupra unui furt săvârșit la țăranul Z. din comuna C.

Un om care de micuț a servit pela preoți, secretari comunali și primari. În familiile acestora și-a însușit tipul blândeței, lingușirei, rafinării și felul de a face pe periuța.

Studiind cu diferite ocaziuni, când și-a făcut de lucru pela bietul țăran, împrejurările casei și avutul

bănesc, într'o anumită zii și-a încercat norocul, a patra oră în felul acesta de furt. Organele Polițienești de sub ordinele mele sau deplasat la fața locului și, după preciziunea indicațiunilor date de păgubaș, l-au prins.

Numitul adus la Poliție și interogat în fața corpului de sergenți, pentru a introduce pe aceștia practic în cercetări, luându-l cu vorbe măgulitoare lăundându-i isprăvile făcute, iscusința cu care a lucrat etc. și lăsând la o parte ori ce amenințare, după patru ședințe de interogării pașnice și cu multă răbdare executate, — a început să declare și să-și povestească singur isprăvile.

În timpul interogărilor, pungășului i s'a dat voie să fumeze, tratându-l în acelaș timp cu promisiuni etc.

În fața zecilor de sergenți, cari râdeau cu hohote de spusese lui, el a făcut o mărturisire plină de aventurii criminale și plină de peripeții cum arareori se poate ceti în romanele de detectivi.

Ne-a declarat furturi mici, din copilărie, cari controlate ulterior de noi s'au dovedit perfect adevărate; ne-a declarat spargerii; ne-a declarat violări și silurii.

Iar la urmă ne-a vorbit despre isprăvile sale în furturi de cai.

Deplasându-ne în comunele respective și ascultând martorii vizați i-s'au adevărit de adevărate toate spuselor.

Interogarea a fost în adese momente chiar amuzantă.

Azi hoțul nostru este oaspele închisoarei tribunalului Zălau și condamnat la doi ani închisoare corecțională.

În cele arătate mai sus, am expus firește un singur caz din cele ce mi-au trecut prin mână. Repetarea lor însă m'au dus la convingerea că, oricât de rafinat este infractorul și oricât de expert ar fi el, dacă ofițerul de poliție știe să conducă firul cercetărilor cu cel puțin atâta siguranță încât infractorul să-și dea seama că justiția este pe urma faptelor sale, reușita interogatorului este pe jumătate asigurată. Restul se poate obține ușor cu blândețe, cu bunăvoință și ceva abilitate.

Sânt pe deplin convins că brutalizările, în vorbe și în fapte, mai mult strică. Infractorul bătut sau supus cu vorbe răstite la interogator, se încapăținează sau răspunde cu rea voință.

Firește că totul depinde de temperamentul interogatorului. Un interogatoriu este înainte de toate o chestiune de psihologie. Ofițerul de poliție trebuie să pătrundă în intimitatea sufletului infractorului și să-l facă să simtă nevoia mărturisirii adevărului. Și la aceasta, repet, numai cu blândețe se poate ajunge.

Acest sistem de a interoga în prezența colegilor, agenților și sergenților, pe lângă că este un admirabil mod de a face educația nouilor elemente ale poliției, are avantajul că supune infractorul observației mai multora, și știindu-se mai strict observat el mărturisește mai repede. Pentru aceasta îl recomand și colegilor mei dela celalalte poliții din țară, cu convingerea că experiența făcută de mine va da și aiurea aceleași bune rezultate.

VICTOR E. FULCA
Polița ul orașului Zălau

STĂRPIREA JOCURILOR DE NOROC

ROLUL LEGEI ȘI MĂSURILE EI DE COMBATERE A CONTRAVENIENȚELOR

Jocurile de noroc sunt o adevărată calamitate socială. Ele amenință, prin consecințe grave siguranța publică și liniștea atâtor familii, pentru că părintele unei familii care își pierde produsul muncii sale în jocuri de noroc nu mai poate fi un bun părinte, iar tânărul care începe cu puțin a se înfrupta de plăcerile perverse ale acestor jocuri, când nu mai are cu ce juca, fură. Dela masa verde a jocurilor de noroc până la crimă nu este decât un pas. Pentru aceasta, în toate părțile lumii civilizate, s'au luat aspre măsuri pentru împiedecarea jocurilor de noroc.

Societatea are nevoie de liniște și de munca efectivă a tuturor pentru a progresa. Chiar cel ce câștigă în jocuri de noroc nu este mai departe de crimă decât cel ce perde, pentru că, învățat cu câștigul ușor și mult, fără prestația unei munci echivalente, el devine un factor de corupție și lenevie. Iar de aici până la furt și crimă mult nu mai este.

Deși piedepsirea contravențiilor săvârșite prin jocurile de noroc, după legile din Ardeal, nu cade în competența autorității polițienești, ci în cea a judecătorilor de ocol, poliția totuși are datoria a urmări și supraveghia aplicarea legii și a deschide acțiune de contravenție împotriva tuturor celor ce o calcă. Din acest motiv, credem că facem un real serviciu polițiștilor noștri lămurind aici rostul legii pentru stărpirea jocurilor de noroc, ca și măsurile ei de aplicare.

În înțelesul legii XL 1876 (Kbtk = Cpc.) jocuri de noroc sunt acela în cari pierderea sau câștigul depind numai de hazard, iar dibăcia ori calculul greșit al jucătorului n'are nici un rol. Jocuri de noroc sunt: Dăuăzeci și unu, Macao, Färbel, Baccarat etc.

Loteria autorizată de autoritățile competente nu se consideră joc de noroc.

Jocul de noroc fiind oprit de lege el se practică în mod clandestin. Răspunzător în fața legii pentru practica jocurilor de noroc este în primul rând „acela care într'un local public sau deschis publicului ține o întreprindere de joc de noroc și cel ce ajută ca întreprinzătorul să întrețină jocul”, adică jucătorul. Pe aceștia legea îi pedepsește cu 2 luni de închisoare administrativă și amendă.

Localuri deschise publicului sunt cârciuma, restaurantul, cafeneaua, localurile diferitelor cluburi și asociațiuni, precum și locuințele particulare în cari poate intra oricine, cu sau fără introducere.

După § 26 Cpc. și § 69 punctul 2 din Cpc. cel ce ajută pe întreprinzător nu ar fi să se piedepsiască decât ca complice; legea însă face excepție și îl pedepsește ca făptuitor.

Legea pedepsește cu maximum de 2 luni închisoare administrativă și pe cafegiul, hotelierul, restauratorul sau cârciumarul care dă cu chirie sau cedează orice local pentru joc de noroc. În caz de recidivă, și când dela executarea ultimei pedepse n'au trecut 2 luni, acestora li se poate ridica brevetul respectiv pe 1—5 ani, după gradul recidivei.

Aceeași pedeapsă o prevede § 28 c. p. c. pentru cazul când contravenția se comite din culpa proprietarului. D. ex. dacă localul s'a dat pentru joc permis, iar locatarul îl întrebuințează pentru joc de noroc, fiindcă proprietarul nu-l controlează, sau consimte tacit la această abatere.

Oricine participă la jocuri de noroc într'un local public, sau deschis publicului, sau într'o locuință particulară unde cu sau fără introducere poate intra oricine, cade în contravenție și se pedepsește cu amendă.

De aici rezultă că jocul de noroc este interzis numai în public. În locuințe particulare sau în societăți restrânse el este permis. De altfel este și firesc să fie așa. Legiuitorul și-a dat seama că jocul de noroc este un pericol acolo unde el devine o tentație permanentă pentru societate, și, în consecință acolo se urmărește stărpirea lui unde poate face mai multe ravagii. În societate restrânsă, rigorile vieții de societate, jocul de noroc se îngreădește dela sine în limitele unui simplu amuzament. El este deci mai puțin periculos acolo.

Când se constată contravenția, se procedează imediat la confiscarea banilor puși în joc, ca și a instrumentelor de joc (cărți, zaruri, etc.) Banii confiscați se destinează prin hotărîrea judecătoriei de ocol, scopurilor prevăzute în legea VIII 1877, iar instrumentele de joc se nimicesc.

Rolul poliției este deci să ajute din toate puterile la stărpirea cazurilor de joc de noroc. Prin aceasta ea își îndeplinește una din menirile sale sociale și morale.

ALEXANDRU BĂLAȘ
Consilier la Curtea de Apel, Cluj.

LIBERTATEA ȘI POLITICA

Cu cât adâncești problema libertății individuale cu — atât înțelegi mai bine că această libertate este condiționată de organizarea și puterea forței publice.

Paradox, — vor spune unii — iar aceia cari știu că de aproape două zeci de ani lupt cu condeiul¹ și cu faptă² pentru libertate, se vor mira, explicându-și „evoluția“ aceasta, în chip foarte puțin măgulitor pentru mine.

Niciodată însă n'am fost mai pasionat pentru libertățile individuale ca acum, când ele sunt mai arbitrar călitate în picioare de către cei chemați să le garanteze; dar cred că niciodată n'am văzut mai bine condițiunile sociale și politice cari fac cu puțință existența reală și manifestarea completă a acestor libertăți.

Libertățile individuale nu sunt decât cucerirea timpurilor moderne. Antichitatea nu le-a cunoscut, fiindcă omul nu se adaptase decât foarte imperfect vieții sociale organizate.

Deasemenea astăzi, după război, masele au pierdut — din cauza războiului — adaptabilitatea lor anterioară la mediul social, din care pricină, libertățile câștigate au fost în mare parte suprimate în realitate, deși constituțiile le-au menționat, ba unele le-au mărit chiar.

Intr'adevăr antagonismul dintre clasele culte și cele inculte nu a fost mai mare niciodată — după Marea Revoluție Franceză — decât astăzi.

Muncitorul manual vede în cel intelectual un vrășmaș și un trântor, căci el nu știe și nu pricepe că îmbunătățirea stării economice și sufletești a manualului, se datorește intelectualului. La noi îndeosebi, dacă nu atât exproprierea, dar votul universal se datorește exclusiv intelectualilor. Manualii nici nu-și dau seamă ce putere li-s'a pus în mână prin votul universal și de aceia nu știu să se folosească de această grozavă unealtă.

Toate acestea arată că ei nu sunt adaptați la noul mediu social.

După războiu ei au auzit vorbindu-se de libertate. Cum însă libertatea este o condițiune de dezvoltare îndeosebi pentru ființele cu o viață psihică dezvoltată, manualul, care are o viață mai mult vegetativă, transformă libertatea în anarhie. Căci pentru el două sunt condițiunile de viață; robia sau anarhia. În această privință el se aseamănă cu pseudo-culții, de care sunt ticsite rândurile culților.

Robia și anarhia sunt două fețe ale aceluiaș lucru: Robia este exploatarea anarhică, adică fără îngrădire și lege, a claselor organizate asupra maselor neorganizate; iar anarhia este domnia bandelor organizate asupra indivizilor neorganizați. Nu este oare manifestarea unei anarhii astăzi, de pildă acțiunea bandelor de tâlhari, care atacă drumeții, și când ei stau acasă îi atacă — nesupărați — în orașele unde se flă? Ce este această neputință a puterilor organizate, contra crimei organizată, decât manifestarea unei anarhii, adică semnul vădit că *puterea statului* nu este organizată?

Pe de altă parte, nu sunt oare manifestarea unei anarhii și a unei slăbiciuni a puterii statului, actele ilegale și neumane săvârșite de aceste puteri, cum ar fi de pildă

¹ Vezi: Curierul Judiciar București No. 41 din 1906; Adevărul Oct. 1905.

² Vezi îndeosebi Adevărul București din 3, 4 și 11 Februarie și Aprilie 1921, cu privire la condamnarea prefectului jud. Roman, pecând eram judecător al Ocolului Bahna, jud. Roman. arestarea Maiorului Băgulescu, pe care chiar Consiliul de Război l-a achitat?

Dar să nu enumerăm aceste acte, căci numărul lor este colosal. Sub altă înfățișare catastrofa dela Pirotehnice nu este manifestarea unei astfel de anarhii?

Aceste slăbiri a puterii statului primejdiesc libertățile individuale. O putere organizată și tare își împlinește liniștit funcțiunea ei; ea nu se însălmăntă de nimic, fiindcă știe că funcțiunea ei este de folos obștească și fiindcă se simte destul de tare ca prin mici acțiuni, fără eforturi disproporționate și păgubitoare, să restabilească ordinea echitabilă. De altfel contra unei astfel de puteri nimeni nu hazardează încercări de dezagregare, știindu-le destinate să avorteze; iar aceia cari ar avea interesul să răstoarne o astfel de ordine, sunt așa de puțini încât sunt înghițiți de imensa majoritate interesată la păstrarea stărei de lucruri.

Dar să ne înțelegem!

Nu orice ordine de Stat este necesară dezvoltării libertăților individuale. Sunt ordine — cele mai multe — cari provoacă desordine. Ordine absolutistă a regimului țarist a pregătit încet dar sigur revoluția și anarhia. Și este de prevăzut cum ordinea absolutistă și sângeroasă a regimului bolșevic va da naștere contrarevoluției.

Fiindcă ordinea care se sprijină pe baionete și tunuri este cea mai grozavă desordine; ea poate aduce oarecare liniște aparentă, dar — în societățile moderne — este simptomul desordinii reale indivizibile, care nu va întârzia să-și facă apariția, brusc și catastrofal.

Astăzi libertățile individuale au devenit un element esențial al dezvoltării sociale. O societate cu structură și funcțiuni complexe și diferențiate cari au făcut posibil progresul tehnic ce-l admirăm, nu poate trăi o clipă fără acest progres. Este adevărat că acest progres este un cuțit cu două tălșuri de care cu greu se va folosi o societate, care nu a realizat în acelaș timp și un progres moral echivalent. Proba, societățile moderne, care n'au știut să-și păstreze și să folosească câștigul adunat cu atâta trudă în secole întregi, deslănțuind marele război; iar acum pare că nu sunt în măsură să înlăture un altul și mai cumplit, ce ne amenință din partea sălbaticii și infometatei Rusii sovietice.

Aceste libertăți individuale nu sunt sprijinite pe o morală corespunzătoare, de aceia masele populare sunt streine de aceste libertăți, căci — cum am spus — ele nu cunosc decât robia sau anarhia.

De-altfel în țări agricole ca a noastră și unde cultivatorul de pământ a obținut tot ce se putea obține, desființând marea proprietate, și unde deci situația s'a îmbunătățit simțitor, deși ar fi logic să se desvolte și nevoia libertăților individuale, acestea nu și-au făcut încă apariția țaranul fiind încă preocupat aproape exclusiv de interesele lui personale.

Afară de aceasta, munca agricolă este individuală sau familiară, viața la fel, și rareori el formează grupuri.

Sărbătoarea la horă, la nuntă, etc. rareori aceste grupuri sunt pașnice. De obicei se termină cu scandal.

Extrem de restrâns este numărul acelor cari știu să se folosească de libertate în așa fel ca, nu numai acțiunea lor să nu atingă libertățile și drepturile altora, dar prin acțiunea aceasta însăși, să creeze exemple, imbolduri și să pună în mișcare energiile de folos obștească.

Viața nu este o veșnică armonie de forțe, ea crează contraste, contrarietăți și conflicte. Oamenii nu numai culți, dar și *civilizați* — este o nuanță pe care mulți nu o înțeleg — rezolvă aceste conflicte în mod pașnic de cele mai multe ori.

Să iau un exemplu din viața de toate zilele.

Intri într'un local unde vine *lumea bună*, în București de pildă, sau treci pe Calea Victoriei în zilele de lucru pe la 11—12 dimineața. Aglomerație mare. Două curente contrarii (dus și întors) se pătrund reciproc. Fiecare individ caută să îndesească circulația, fiecare vrea să pară mai bine-crescut, mai afabil și să te îndatoreze cu o informație pe care îl rogi să ți-o dea. La un moment dat apare un individ grosolan. El nu se strecoară, ci trece drept înaintea lovind și brusculând. Într'un local public face gălăgie că nu a fost servit imediat el, care se crede centrul universului. Cu un astfel de individ este foarte greu să nu ai conflict. Ți trebuie o răbdare și o doză enormă de dispreț spre a evita conflictul.

Treci acum de pildă prin târgul Slobozia din Jalomița (unde scriu acestea). Civilizația de abia de câteva decenți a început să pătrundă în stepele Bărăganului, al căror centru este acest târg. Târgoveții și țărani staționează pe trotuare în grupuri, oprind circulația și nu fac loc decât persoanelor cari au *puterea în mână, de frică*, ca de pildă judecătorului, administratorului de plasă, etc. În localurile publice fac sgomot, scuipă pe jos. Țăranii nu țin dreapta la drum (cum este regula în Vechiul Regat) ci trec cu căruțele pe unde vor caii. Staționează chiar cu căruța cu cai pe trotuare, împiedecând circulația, iar căinii cari stau lângă căruțele lor, mușcă trecătorii. Bețivii, — în număr considerabil, — es din cărciumi și alcoolizați complect, murdăresc zidurile și gardurile fără nici o jenă.

Aceasta este libertatea cum o înțelege sălbatecul. Ei bine, în acest târg, unde poliția este de fapt inexistentă, unde puterea publică nu-i organizată și nu-i respectată, aici, unde fiecare este călăuzit de instincte, fără nici o preocupare de ordinea socială, de necesitatea vieții colective, aici este *anarhie*, aci poate fi pe alocuri *arbitrar*, dar în niciun caz nu-i libertate!

Omul civilizată nu se poate hazarda pe străzile acestui orașel, îndeosebi în zilele de târg (Sâmbătă). Așa se și explică de ce streinii îl evită, deși el este un centru economic de mare însemnătate.

Comparați-l cu un oraș mare și civilizată, unde poliția este mai bine organizată. Acolo se vor întâmpla desigur cazuri de anarhie și arbitrar, dar ele se vor pierde în ansamblul manifestărilor vieții libere.

Dar în ce consistă această organizare, iată chestiunea principală.

Să mai iau însă un exemplu:

Pe drumurile noastre rurale nu există nici o pază. Regule sunt în legi. În fapt este legea celui mai tare, anarhia. Cel mai tare impune călătorului cu care se întâlnește gustul său; așa el va ține la stânga în loc de dreapta, dacă la dreapta este noroiu sau praf. Dacă celălalt murmură, intervine o serie de injurături din partea celui mai tare și la nevoie se pune în acțiune biciul sau vre-un ciomag. Ceva mai mult, dacă ai de făcut un drum printr'o pădure mai mare, trebuie să te înarmezii mai bine decât la războiu și de obicei înarmarea nu-ți folosește la nimic, dacă călătorii nu sunt în număr destul de mare, spre a face față bandelor de tâlhari, cari cutreeră libere pădurile. Să revenim dar la organizarea poliției urbane și rurale.

Care este principiul fundamental al acestei organizări?

În armată, sergentul când face *educația* recrutului crede că își îndeplinește datoria lui cea mai mare, spunând noului soldat: „Mă! De astăzi înainte nu mai ești *țivil*, ești militar. Militarul nu știe ce-i somnul, osteneala sau foamea. El se hrănește numai cu ordinul superiorului. Militarul este curajos și mândru. El desprețuește pe țivil. Țivilul muncește și ne hrănește, dar militarul este nobil, el apără patria!”

Ei bine, polițistului trebuie să i-se facă la intrarea sa o educație tocmai contrarie. Lui trebuie să i-se infiltreze concepția că Poliția este o instituție de stat, care nu are scopul în ea însăși, — ca și Statul, — ci este un mijloc, pentru a menține în societate o *ordine legală, dreaptă și umanitară*. S'ar putea spune despre ea ce s'a zis despre Stat; rolul său este de a se face din ce în ce mai puțin folosit; adică de a prepara societatea să trăiască sub o cât mai mică constrângere.

Polițistul vine direct în contact cu conflictele vieții sociale. Pentru el aproape nu există viață socială liniștită. Aceasta trece sub ochii lui ca un film de cinematograf, adesea foarte plictisitor. Dar conflictele c i-se prezintă, cu vremea îi creiază un amor-propriu exagerat. De aceea greutatea cea mare este de a-l readuce la rolul său adevărat de împăciuitoare experimentat, de executor al legii și de pazător al dreptății, pe care se sprijină legea.

El trebuie să știe că toate aceste aparate costisitoare, poliție, justiție, toate, au menirea să apere libertățile individuale din care este urzită viața socială.

Desigur acest scop este *modern*.

Altădată Statul nu se preocupa decât de ordine.

Viața socială se desvolta încet, simplu, iar individul trăia în lanțurile constrângerilor de tot felul.

Progresul social însă a adus un nou element de viață: *libertatea*. La început s'a confundat cu anarhia, care este însăși negarea libertății, cum am văzut mai sus. Dar tot societatea care a adus libertatea ne arată și condițiile în cari ea se poate manifesta.

Spre a termina, să revenim la prima propoziție; am spus că libertatea este condiționată de organizarea și puterea forței publice. N'am spus un lucru, dar acel lucru se subînțelege; deși este principal și poate tocmai din această cauză, aproape nu mai este nevoie să-l arătăm.

Căci, nu-i oare elementar și aproape banal, că libertatea este în funcție directă de civilizație, de mediul social, și de condițiile de viață? Cime pleacă în explorarea Polilor sau a Africii, pierde noțiunea libertății, ca și acela care s'ar duce astăzi în Rusia sau China, unde republica prematură a adus anarhia și teroarea militaristă.

Dar nu despre libertatea de acolo ne-am ocupat noi.

Pe noi ne interesează libertatea și Poliția din țările civilizate și noi năzuim către o civilizație mai puțin imperfectă; către o libertate mai perfectă, complectă, apărută mai bine de o poliție organizată, puternică¹ și luminată.

TIBERIU R. CONSTANT

¹ Puternică, spre a stârpi anarhia bandelor de tâlhari, cari au pus stăpânire pe păduri și drumuri.

ȘCOALA MODERNĂ A SERGENTULUI DE STRADĂ

Cum funcționează școala sergenților de oraș din Paris, de curând înființată. — Rolul sergentului modern

Nevoia de a da sergenților de stradă o cât mai completă instrucție asupra multiplelor îndatoriri ce revin acestor importanți factori ai ordinii publice, se simte tot mai puternic aiurea ca și la noi. Nu oricine poate fi un bun sergent de stradă; fără o instrucție prealabilă acest lucru este imposibil. Sergentul de stradă trebuie să fie înzestrat cu mult tact și sânge rece, trebuie să cunoască bine codul penal, să aibă inițiativă și fantezie, în așa fel, încât să devină un factor util al ordinii, să se facă util și respectat fără a cădea în păcatul prea lungilor discuțiuni și al abuzului de putere.

La noi o instruire mai bogată a noilor sergenți de oraș, nu se face. Cele câteva instrucțiuni pe care le capătă sergentul de oraș înainte de a intra în post, sunt cu totul insuficiente.

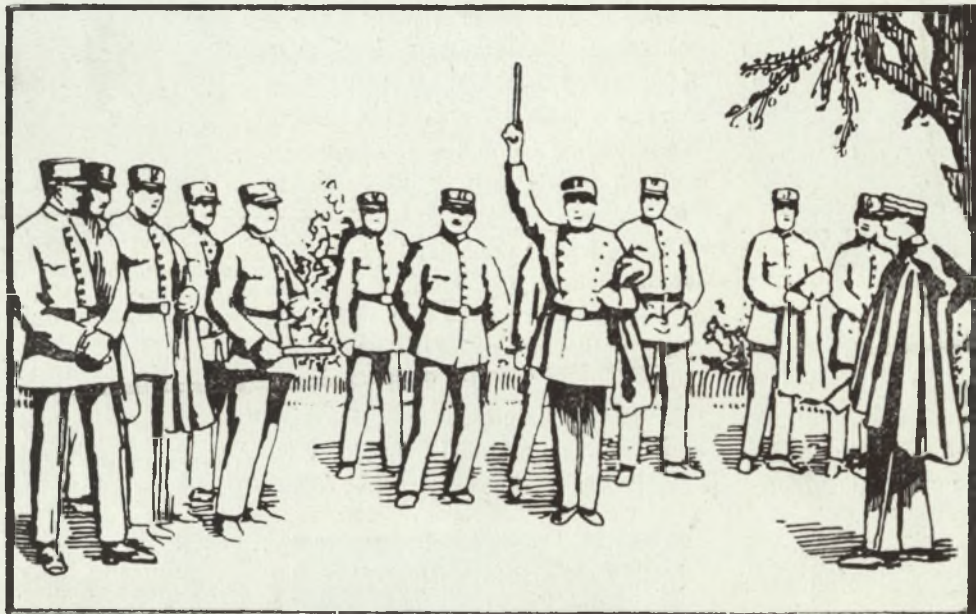
Credem deci că este util să arătăm ce se face aiurea pentru buna pregătire a începătorilor cari se consacră acestei grele și frumoase meserii.

distinge infracțiunile față de regulament, ca și câteva elemente esențiale de drept penal completează instrucția noilor sergenți.

Tinerii sergenți de oraș, între altele, fac cursuri de educație fizică, unde își însușesc deprinderea celor mai sigure metode pentru a prinde un răufăcător.

În sfârșit cu ajutorul filmelor cinematografice anume făcute, ei sunt învățați cum să vină în ajutorul răniților, ce atitudine trebuie să păstreze în post, cum să mențină serviciul de ordine, etc. Principiul școlii este să pună de la început sergentul de oraș în contact cu toate greutățile serviciului său.

Desigur că nu se învață că există mai bine de 1300 de cazuri de contravenție. Pentru că expuse toate ar zăpăci de-a binelea mintea neofiților. În realitate sergenților de oraș li-se indică să nu intervină decât „pentru ceeace constituie un pericol serios sau un inconvenient evident în stra-

Tinerii sergenți pe stradă învață mânăuirea „bastonului alb” în piața „L'Arc de triomphe de L'Etoile” din Paris

Ziarul parisian „Excelsior” publică următoarea descriere a ocupațiilor și exercițiilor școlii de sergenți de oraș, de curând înființată pe lângă prefectura de poliție a Parisului:

„De câtă-va vreme se pot vedea la răserucea străzilor, acolo unde circulația este mai mare și mai plină de pericole de tot soiul, tinerii sergenți de stradă, dintre cari cea mai mare parte nici mustați n'au, mânuind cu tragere de inimă „bastonul alb” sub supravegherea părintească a sergenților de stradă mai vechi.

Aceștia sunt noii recruți ai poliției de oraș, cari studiază la fața locului problemele complexe ale circulației și ordinii publice.

Pe ideea aceasta, dl Nandiu, prefectul poliției, pune mult preț, voind să dea noilor sergenți de oraș o pregătire completă pentru buna îndeplinire a multiplelor lor îndatoriri. Astfel se va face mult mai lesne trecerea dela poliția de ieri, la poliția perfectă de mâine. U ncomisar expert, dl de Gachons, căruia i-s'a dat ca ajutor un inspector de sergenți, patru șefi brigadieri și doisprezece brigadieri, se ocupă în mod special de formarea și educarea profesională a tinerilor sergenți de oraș.

Cursurile, cuprind o serie de conferințe asupra rolului poliției, disciplina, datoriile bunei ordine, asistența publică, dreptul de arestare, întrebuințarea forței și a armelor, sinceritatea mărturiei, etc. Felul de a întreba, de a aresta, de a

dă”. Înainte de toate se face studiul străzii din trotuar până la ferestrele caselor și vitrinele prăvăliilor. Tinerii sergenți de oraș fac între ei exerciții practice de intervenire în cazuri de accidente, după cari se deprind a întreba și transcrie repede indicațiunile folositoare. Umil joacă rolul victimei, altul pe martorul, și al treilea face pe soferul. Astfel începătorul învață ușor ce trebuie să spună și să facă în cazurile de acest soi. Nouii sergenți de oraș se obișnuiesc să acționeze repede și bine, fără a-și pierde cumpătul. Deținând o părțică de autoritate, nu trebuie ca tânărul sergent de oraș să se lase târât în mici abuzuri de putere sau în discuțiuni fără rost. Nici severitate și nici indulgență excesivă, iată ce se recomandă unui bun sergent de oraș. El trebuie să aibă mulă de bătrâni și copii, pe cari să-i ajute a trece strada când circulația îi oprește înfricoșați pe marginea trotuarului, după cum trebuie să cunoască bine și să aplice și legea pentru protecția animalelor.

Și până când vechiul sergent de stradă surâde mulțumit de sub mustața-i groasă, tânărul său coleg ajută unei mame să treacă strada prin mulțimea trăsurilor și automobilelor, împingând trăsura pruncului.

Și tot tânărul sergent de stradă impacă cu cumințenie de Solomon, cearta dintre doi bicicliști și îi trimite în treaba lor. Iar în sfârșit, o clipă liniștit, își compune în minte raportul, plimbându-se.”

Dr. S. GHEORGHIU.

Limbajul convențional al bandiților internaționali

În măsura în care se desvoaltă cultura, se desvoaltă din nefericire și o a doua societate, ai cărei membri nu se recrutează nicidecum dintre prietenii instituțiilor de drept și ai moralei, — ei din contră, — dintre decăzuții vieții, cari răpuși de loviturile soartei se dau pradă vișilor, și cari

Când banditul își prinde urechea dreaptă cu mâna dreaptă spune: Nu cumva să-ți umble gura că o poți păți născocesc sute și mii de planuri cari de cari mai iscusite pentru a putea dejuca mai cu ușurință măsurile de siguranță, puse să apere concepția proprietății private.

În societatea acestora s'a format o adevărată școală, a cărei origine se pierde în trecutul îndepărtat, dar care ține pas cu dezvoltarea culturală modernă folosind pentru promovarea succeselor infame tot ceea ce geniul omenesc creează mai bun și mai ideal pentru prosperarea și bunăstare a societății.

„Să furi“, „să înșeli“, — trăind astfel mai ușor din agoniseala altora, — este deviza în jurul căreia se grupează o întreagă drojdie a societății, care se sbate în întunec, pândeste și conspiră.

Și acestia sunt bandiții cosmopoliți.

În lupta pe care o duce poliția împotriva acestor răufăcători, atât de multe sunt obstacolele și atât de grele condițiile, încât fără o neobosită stăruință și fără un nesecat sprijit de pătrundere, societatea n'ar putea sta nici un moment la adăpostul loviturilor ce i se dau.

Pentru că atât de isteți și atât de

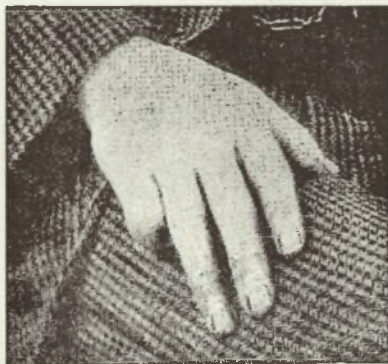
ingenioși sunt acești răufăcători și inventează pentru asigurarea isbândeii — așa trucuri noi încât poliția este deapureri pusă în inferioritate față de ei.

De-aceia polițistului i se cer cunoștințe neconținut împrăspătate și însușiri profesionale deosebite, pentru ca să poată reuși în greaua sa misiune.

Datorita acestei realități, pe care mijloacele noastre nu au putința să o modifice, singurul element de preț în urmărirea lor este experiența, îmbogățită în mulți ani de activitatea polițienească printr'o inteligență pătrunzătoare și o vastă cultură de specialitate, fiindcă pe lângă piedecile, cari stau în calea oricărei cercetări — în lupta contra bandiților internaționali mai stă un deosebit obstacol, *limbajul convenit*.

Această nouă armă îngăduie bandelor de criminali cosmopoliți să schimbe în public, — fără a se face observați, — impresiile necesare tristei lor îndeletniciri.

Și nu se poate nega existența acestor bande, cu atât mai periculoase cu cât ele au, „sedii sociale“ sau locuri

Semnul acesta înseamnă: „Urmează numai decît pe cel care părăsește localul“.

sine de întâlnire și dispun de mijloace financiare nesecate.

Membrii acestor asociații nu se compromit în afaceri banale. Nu există nici o pildă ca ei să fi fost arestați ca niște simplii găinari, sau spărgători de locuințe. Ei își rezervă activitatea și știința profesională pentru a le investi numai în întreprinderi de stil mare.

Ceiace îi atrage este camionul care

transportă mai multe milioane de valori între bancă și gară, sau devalorizarea în stil american, la iteală, a unui capitalist bogat, care vine să-și încasseze cupoanele la ghișeu unei instituții financiare.

Când citiți într'o gazetă că un vagon poștal a fost devalorizat între două

Dacă-și așează moleșit picioarele unul peste altul și nu-și fumează țigarea pe care o ține în gură zice: „Grăbește, că aici e rast de ispravă“. stații, puteți avea siguranța că hoția a fost săvârșită de membrii acestei bande.

Ani de zile poliția tuturor țărilor civilizate a stat neputincioasă față de manevrele abile ale acestor bandiți.

Cele mai iscusite urmăriri nu isbutiau decât să ducă la arestarea unor indivizi cunoscuți poliției, dar contra cărora niciodată nu se putea deschide acțiune penală din lipsa probelor materzele; cele mai stăruitoare investigațiuni pentru a pătrunde taina mijloacelor de acțiune ale bandiților internaționali au trebuit să se lase învinse, de-oarece aceștia, nici cu cele mai grele suplicii nu consimțiau să trădeze secretul.

Cu vremea însă câțiva polițiști îndrăsneți au isbutit să se facă priimiți în asociație și astfel au putu afla că bandiții internaționali au un limbaj convențional secret care cuprinde, un mănunchiu de semne cu anumite semnificări bine cunoscute, cari le permit să lucreze nesupărați de nimeni în mijlocul celorlalți oameni, să se recunoască între ei și să-și comunice impresiile pe care restul muritorilor nu trebuie să le cunoască.

Bandiții internaționali au un șef recunoscut cu puteri nemărginite. Asociația se guvernează după legi stabile și riguroase, fapt care explică pe deplin perfectă solidaritate „profesională” a acestora.

Fotografiile pe cari le reproducem aici, luate de poliția secretă americană ne arată în ce constă acest limbajul convențional.

Presupuneți, de pildă, că mai mulți afiliați și-au dat întâlnire într-o cafe-

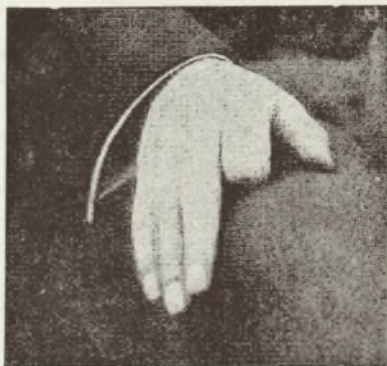

Nimic de făcut; trebuie renunțat

nea, aproape de o gară, pentru a pândi plecarea unui camion poștal, încărcat cu valori.

Dacă orizontul nu este luminos, dacă isbânda nu apare sigură, — acel dintre afiliați care conduce ancheta, își sprijină mâna dreaptă pe genun-

chiu, îndoind degetul arătător, ceiace înseamnă: „îndoielnic.”

„Afacerea e bună, totul merge de minune”

Dacă are indicii că tentativa n'are nici o șansă de succes, el apucă indexul și degetul cel mare dela mâna stângă, între policarul și indexul mânei drepte. Aceasta se traduce prin: „nimic de făcut.”

Dar, dacă totul merge bine, el va scoate din buzunarul vestei un cutiaș și se va face că-și taie unghiile. Afiliații vor înțelege: puteți merge!

Când un membru are întâlnire într-o cafenea cu un afiliat pe care nu-l cunoaște din vedere, el își așează pălăria răsturnată (cu bordurile în sus) pe o masă, și depune pe dânsa mânu-

șile. Acesta este semnul de identificare.

„Vocabularul” este adesea reinventat, pentru a dejuca curiozitatea detectivilor internaționali cari fac sforțări să supravegheie aceste bande, compuse, în majoritate, din Englezi, Francezi, Americani și Ruși.

Pentru polițist rămâne însă principiul, pe care trebuie să-l observe cu atenție. De câte ori un individ face semne discrete, polițistul trebuie să știe că are aface cu un membru al

Fii atent, privește numai ce înle de preț are omul acesta

asociației bandiților internaționali și că trebuie să-l urmărească de aproape. Cu acest sistem, se vor putea cel puțin preveni și împiedeca loviturile periculoșilor bandiți dacă nu vor putea fi prinși asupra faptului și scoși din viața socială, după cum este de dorit.

GEORGIU CHENDI.

Delictul de părăsire a familiei

Legăturile de familie creează obligații cari existau în legea naturală, înainte de a fi codificate în legea scrisă. Ele sunt rezumate în următoarele articole ale codului civil francez.

„Art. 203. — Prin însuș faptul căsătoriei, soții contractează îndatorirea de a hrăni, întreține și crește copiii lor.

„Art. 205. — Copiii sunt datori să dea alimente tatălui și mamei lor sau ascendenților în lipsă.”

Iar legea din 13 Iulie 1907 obligă pe fiecare dintre soți să „contribuie în mod spontan, în măsura putinței lor, la sarcinile căsniciei.”

Dar nu există nici o sancțiune extraordinară în profitul creditorilor acestor drepturi. Dacă debitorul nu le plătea, n'aveau altă cale de urmat decât să urmărească pe cale civilă. Prea adeseori mijlocul era iluzoriu. Decâte ori n'am fost martori la faptul scandalos și revoltător al unui băbat care, după ce și-a părăsit nevasta și copiii, condamnat prin sentința de divorț, de a servi o pensie alimentară, se dădea peste cap, spre a zădărnici efectele acestei condamnări. Își tănuia adevăratul domiciliu, locuia la țiuțoarea ori la a doua lui femeie, își măsluia situația în așa chip că urmărirea în civil, pe cât de lungă pe atât de costisitoare, să isprăvia, prin încheierea unui proces-verbal de insolvență aparentă.

De vreme îndelungată cele mai multe dintre națiuni au

considerat aceste fapte ca o greșală de competența tribunalelor represive. Statele-Unite în 1888, Elveția în 1891, Germania în 1894, Norvegia în 1902, Rusia în 1903, Anglia în 1908, Noua-Zelanda și Australia în 1910, Belgia în 1912 au creat delictul de „părăsire a familiei.”

Prin legea din 7 Februarie 1924, delictul acesta a fost introdus și în Codul penal francez.

Legea aceasta edictează pedeapsa închisorii de la 3 luni la un an, sau o amendă de 100—2000 franci, contra oricărui persoane care, cu voință va fi întârziat mai mult de trei luni de a achita ratele pensiei alimentare spre a o plăti celui alt sot, copiilor săi minori sau ascendenților săi.

În cazul acesta, persoana, care are dreptul la pensia alimentară trebuie mai întâiu să-și citeze debitorul în fața judecătorului de pace. Magistratul ia act de explicațiile imprecizațiilor și dresază un proces-verbal pe care-l înaintează procurorului Republicii (primul-procuror) și acesta hotărăște dacă e loc de a se urmări în corecțional pe debitorul recalitrant.

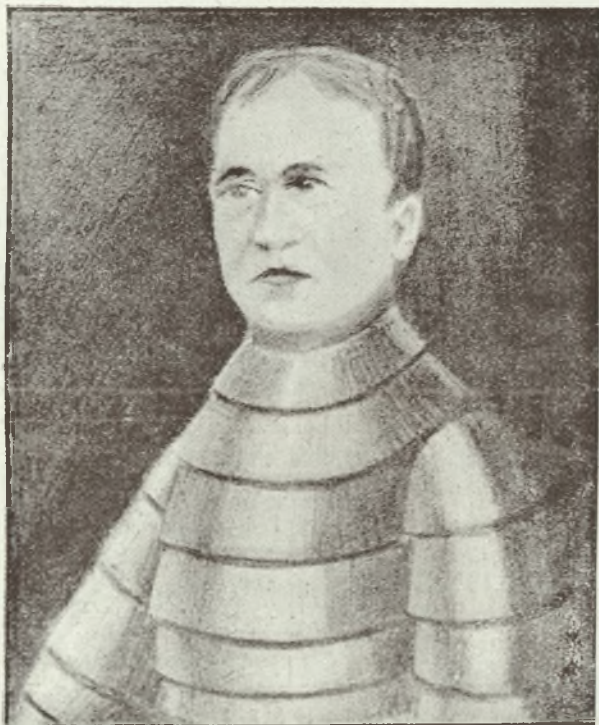
E, firește, un proces, — dar timid și neindestulător.

Căci, sunt azi treizeci de ani decând Codul penal german pedepsește pe „acela care prin viața destrăbălată, cauza mizerie familiei sale”; acelaș cod pedepsește și pe „acela care, având mijloace, nu-și execută obligația de întreținere”. Sancțiunile sunt aspre: închisoarea sau — ceace e practic — internarea într-o casă de muncă forțată.

Zale pentru agenții poliției de Siguranță

Ingeniozitatea bandiților a dus poliția Americană la o nouă și interesantă descoperire. Și anume, că acești bandiți pentru a-și apăra viața împotriva gloanțelor polițiștilor își îmbracă bustul în o platoșă de oțel cromat refractară gloanțelor.

Poliția trebuie întotdeauna să învețe ceva dela răufăcători. În cazul pe care îl povestim poliția ar putea învăța cum să se apere împotriva gloanțelor bandiților, cari sunt mult mai periculoase decât ale polițiștilor „pentru că sunt trimise fără serupule.”

COSTUMUL UNUI AGENT DE SIGURANȚĂ.

Poliția parisiană se pare, că s'a convins de altcum de acest adevăr. Polițistul este necontentit spus să plătiască cu viața opera de moralizare, siguranță și ordine, pe care este chemat să o înfăptuiască.

În consecință Prefectura Poliției din Paris, față de marile număr de agenți ai Siguranței căzuți victime în urmărirea apașilor a confecționat tuturor agenților ei o cuirasă de apărare a părții superioare a corpului, care precum se știe este cea mai espusă loviturilor mortale.

Cuirasa aceasta compusă din plăci mici de oțel cromat, imbinându-se ca solzii și care îmbracă tot bustul ca o vestă, e ușoară de purtat și nu stingherește întru nimic mișcările omului.

În afară de aceasta pentru apărarea părții superioare a corpului (capul și gâtul) agenții poartă pe braț un scut dreptunghiular, confecționat de asemenea din oțel refractară gloanțelor.

Cu aceste măsuri de prevenție agenții poliției parisiene pot înfrunta cu mai multă tragere de inimă răutatea adversarilor cinstei și ordinei.

Ar fi să ne gândim o clipă și la nevoile poliției noastre, și la agenții, cari la noi încă plătesc destul de des — din lipsă de mijloace de apărare — cu viața devotamentul lor depus în serviciu societății și să învățăm și noi ceva, dacă nu dela polițiile statelor streine, cel puțin dela — bandiți.

Codul regelui babilonian Hamurabi

Cu prilejul săpăturilor arheologice dela Susa s'a dat peste cel mai vechiu cod din lume. Pe columnele unui monument în piatră s'au găsit săpate în caractere cunei-forme, 300 articole de legislație. Codul nu e complet, pentru că 5 din cele 50 columne ale monumentului, textul original a fost șters și înlocuit din ordinul unui din regii elamiti, cu descripția isprăvilor sale războinice.

Legislatorul babilonian e regele Hamurabi, una din cele mai mari figuri din istoria Babylonului. Sub el, orașul Babel a ajuns un centru mondial iar Babylonia o puternică împărăție, deoarece a unit sub sceptrul său Babylonia de Sus și Babylonia de Jos (în anul 2250 a. Chr.).

Legile lui Hamurabi oglindesc viața socială a vremurilor patriarhale: ele se ocupă în deosebi de drepturile privitoare la familie, la un popor care se îndeletnicește cu agricultura.

Chiar numai o citire superficială a acestei legislațiuni ne amintește legislația ebraică din Vechiul Testament. Asemănarea e și mai isbitoare în capitole cari tratează despre schimb și politică financiară.

În ce privește căsătoria, e de remarcat articolul următor: „Când cineva ia în căsătorie o femeie, fără însă a consacra acest act prin formele legale, femeia aceasta nu poate avea pretențiuni la situația de soție legitimă.”

Numeroase articole garantează dreptul de proprietate în exploatațiunile agricole. Așa sunt sancțiuni în ce privește dreptul de pășune, pedepse pentru furtul recoltelor, al lemnelor pe ascuns tăiate într'o pădure ce nu-ți aparține.

În capitolul responsabilităților, se edictează că medicul e răspunzător, de urmările operației chirurgicale la oameni și animale; arhitectul răspunde cu averea lui de paguba pricinuită prin prăbușirea casei construite de dânsul.

Asemănarea cu prescripțiunile Vechiului Testament e mare și în ce privește pedepsele corecționale: „Să i se scoată ochiul aceluia care va distruge ochiul altuia. (Legea talionului: ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte). „Cine va rupe osul altuia, să aibe și el acelaș os rupt.”

Ca și în Vechiul Testament, despăgubirea datorită sclavului e mai mică de cât aceea datorită unui om liber; pedeapsa prevăzută pentru sclav e de două ori atât de aspră ca aceea prescrisă pentru un om liber.

Regele e judecătorul suprem; ceilalți judecători și asesori sunt împuterniciții lui.

Legea însăși e de esență divină, deoarece a fost dictată de dumnezeire.

„Zei cei mari — explică Hamurabi — m'au chemat în capul poporului meu (azi se zice: (Prin grația lui Dumnezeu), eu sunt păstorul distribuitor al harului divin; sceptrul meu e umbra binefăcătoare ce se întinde ocrotitoare asupra țării mele.”

„Am pus să se sape în piatră prețioasele mele cuvinte din grija părintească ce port poporului: vreau să împiedic nedreptățirea celui slab de către cel tare; vreau să asigur protecțiune văduvei și orfanului.”

Ultimul capitol e un avertisment dat acelor cari ar încerca să-și facă singuri dreptate: „Oricine are ceva de reclamat, să se adreseze judecătorilor cari, călăuzindu-se numai de prescripțiunile codului de față, vor avea de dat dreptate aceluia care o are.”

PROGRESUL IN SERVICIUL POLIȚIEI

„Poliția este sufletul societății. Scopul ei este apărarea vieții, averii și a bunurilor morale și spirituale ale cetățenilor, cari să se poată bucura liniștiți de produsul muncii lor oneste.

Fără poliție, fără acest organ special, care să garanteze omului drepturile aceste naturale și să vegheze la neștirbirea lor, aceste drepturi vor fi simple abstracțiuni.“

Cam așa se cugetă legiuitorii țărilor străine, când înfăptuiesc aceste precepte și să îngrijesc ca poliția să fie la culmea chemări și să nu ducă lipsuri, nici grije.

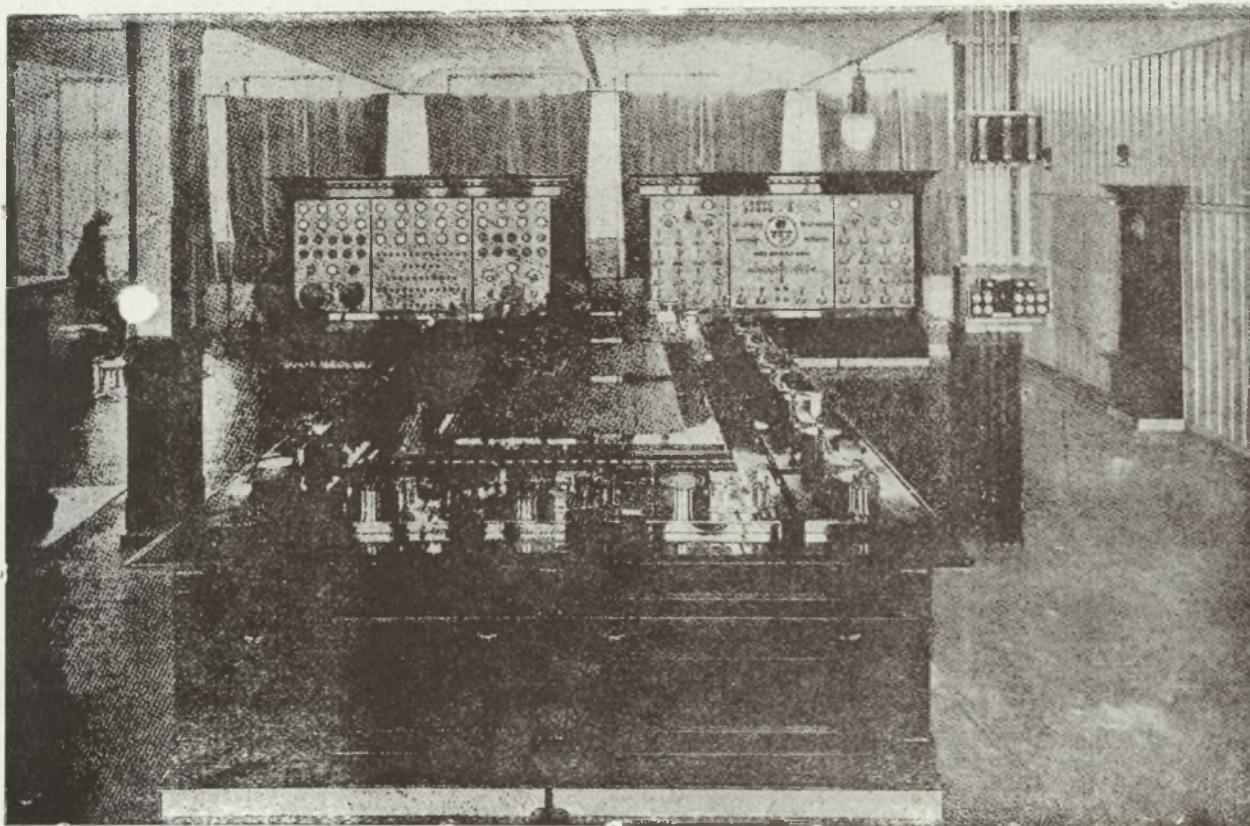
Pe malul mării Americii de sud în portul Rio de Janeiro, în superbul acesta oraș înconjurat de palmieri, cu străzile curate și largi, cu edificii publice pompoase, în cari totul se scaldă în lumină, — prefectura poliției pe lângă aparatele de telegrafie fără fir, cari îngăduie agenților de poliție, să se pue în comunicație — cu cea mai mare ușurință — în

semnalul. Transmișiunea este extrem de rapidă; după câteva secunde polițiștii pot și trimiși la locul unde prezența lor este cerută. Un singur impiegat e suficient spre a deservi biroul central principal — posturile centrale de cartier funcționează automatic — așa că nu e nevoie de cât de 3 funcționari, lucrând fiecare câte 8 ore, spre a asigura serviciul de zi și de noapte, în mod neîntrerupt.

Patrulare speciale, având la dispoziție automobile, motociclete și biciclete, sunt în orice moment gata să zboare în ajutorul persoanelor amenințate.

Iată grija permanentă ce se pune în alte părți, spre a înzestra poliția cu toate invențiunile moderne, necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ei atât de grele.

Judecați numai! Aparată de telegrafie fără fir portativă, și semnale de alarmă particulare spre a înștiința poliția. Pe când la noi, din cauza mizerabilei politici financiare, agenții

CENTRALA ELECTRICĂ DE SEMNALARE

orice loc s'ar afla cu comisariatele sau posturile de poliție spre a cere la nevoie ajutoarele trebuitoare, — spre a combate criminalitatea din ce în ce mai înrădăcită a introdus un nou sistem de alarmă, care permite oricărui locuitor, în caz de pericol, să înștiințeze poliția în cel mai scurt timp posibil, fără mijlocul telefonului obișnuit.

Inovațiunea consistă în așezarea unor aparate speciale de chemare pentru caz de pericol cari sunt puse la dispozițiunea publicului, pe cale de abonament. Fiecare cartier al orașului, înzestrat cu o asemenea rețea de sonerii, este divizat în regiuni ce corespund unui post central. Posturile centrale ale tuturor cartierelor, sunt legate cu un birou central principal.

Doă aparate Morse, înregistrează apelurile de alarmă, cum și postul dela are pleacă, ceia ce permite impiegatului supraveghetor să afle pe loc, prin ajutorul unui tablou, nu numai strada și casa, dar chiar camera de unde a plecat

noștri de poliție nu dispun nici cel puțin de revolvere potrivite sau de o lampă electrică de buzunar, care să înlocuiască chibriturile și lumânarea de multe ori ... inexistentă.

Această deosebire între investigațiile noastre polițienești și cele din țările apusene nu este numai un simplu accident în evoluția civilizației noastre, o lipsă care provine din lipsa de mijloace corespunzătoare timpurilor moderne în cari trăim, ci este mai ales efectul concepției noastre profund greșite despre poliție. În apus poliția se înțelege în sens preventiv.

La noi poliția se înțelege cu totul altfel și de bună seamă, se înțelege greșit. Poliția noastră este represivă. Nu împiedecarea crimei este ținuta, ci sancționarea ei. Și de aceea poliția noastră se mișcă greu, anevoie. De aceea sintem încă la sistemul bătăii, la al chibritului și al lumânării; de aceea n'avem nici mijloace rapide de transport, nici aparate moderne de acțiune.

Y O S H I V A R A D I N T O K I O

FRUMOASELE PĂPUȘI DIN YOSHIWARA DINAPOIA GRILAJULUI.

Pentru toți acei cari au vizitat Tokio, numele de Yoshiwara evocă amintirea unui colț de oraș unic în lume: feeric și jalnic în acelaș timp, vesel, încântător, luminos, simplu, și naiv în imoralitatea lui. În plină capitală, prostituția era expusă, în cuște aurite, privirilor vizitatorilor, curioșilor de toate vârstele, de tote sexele și de toate naționalitățile.

În Japonia, tinerețea, grația unei tinere fete, sunt privite ca un capitol ce poate fi fructificat. O fată al cărei părinte s'a ruinat în afaceri și pe deasupra e încolțit de creditori, împrumută suma necesară pentru a salva situația compromisă și se oferă dânsa ca ipotecă, aceluia care a dat banii. Împrumutul acordat e întotdeauna proporțional cu calitățile pe cari cămătarul le aprecizează la „musme“. Aceasta va intra oficial în prostituție și va rămâne pensionară a Yoshiwarei, până ce cămătarul se declară achitat și liberează astfel obiectul ipotecat.

O astfel de purtare din partea unei fete japoneze e considerată ca un act de pietate filială.

În Japonia prostituția e organizată ca un serviciu public. E reglementată întocmai ca o administrație de Stat. Nu urmează însă nu există și prostituția clandestină: și în Japonia ca mai pretutindeni ea e înfloritoare.

Fiece oraș mai imporant are un cartier afectat galanteriei căruia i-se zice Yoshiwara. Acela din Tokio era cel mai vestit din întreaga Japonie.

Închipuți-vă un întreg cartier cu case frumoase, cu fațada cu verande, construite toate în acelaș stil.

Acolo trăiau câteva mii de femei înrolate în armata galanteriei oficiale.

Cartierul acesta era izolat de oraș printr'un zid străpuns numai de două porți, pe cari pensionarele nu eșiau niciodată. Toate casele aveau o dispoziție identică: un parter format dintr'o singură încăpere vastă care da în stradă și prevăzută cu grati de lemn. Rogojini erau așternute pe jos, pe cari femeile circulau numai în ciorapi.

La fiecă casă lângă ușa de intrare, se află un ghișeu, dinapoia căruia un casier făcea trecătorilor reclama „marfei“. Prețurile erau înscrise în cifre mari, în fața ușii.

În timpul zilei era în Yoshiwara liniște ca într'un cimitir toată lumea dormea. Casele erau închise. Viața începea seara, la aprinsul lumânărilor. Atunci pensionarele îmbrăcate cu îngrijire cu fața acoperită cu un gros strat de suliman spre a-și ascunde fondul galben al pielii lor mongolice și spre a-și da ovalul particular care e expresiunea frumuseții; purtând o coafură complicată și încărcată cu găteți din epoca samurailor, ele coborau în sala de expunere.

Încetul cu încetul mulțimea începea să dea năvală în cartier, circula uitându-se prin grilaje la femeile cari, cu costumul lor cu broderie, cu mânecile lor largi, aveau aerul unor păsări mari, închise în niște cotețe imense.

Până noaptea târziu era o neconținută mișcare de vizitatori; veneau și femei și copii. Yoshiwara era un loc de plimbare. Pentru streinul care se opria la Tokio, cartierul acesta era una din curiozitățile cari figurau pe programul călătoriei sale.

Casele din Yoshiwara erau împărțite în trei categorii, cari pe din afară nu se distingeau decât prin luxul instalațiilor lor și bogăția costumelor pensionarelor lor. Prețurile erau pe clasă.

Prima categorie avea cele mai frumoase musme: acele cari foarte rar erau expuse dinafara grilajelor. Clienții le cunoșteau din reputație sau după fo. afile expuse în ceainărie — intermediar quasi obligator pentru a veni în contact cu femeile din această categorie.

Cu prostituatele acestea de elită erau de respectat anumite forme. Odată alegerea făcută, o servitoare a ceainăriei se ducea să aducă pe aleasa. Bărbatul îi oferia acesteia ceaiu, sake, trimitea după dansatoare (geishe) și acrobați. Apoi, perechea se retrăgea.

Un „registru de consumație“ era ținut de ceainărie sau de casele în care trăiau femeile: în acest registru erau trecute numele, vârsta, semnalmentele clientului. Taxa de înscriere era de 30-50 cenți. Registrul acesta al contabilității amoroase era parafat de poliție de două ori pe lună.

Femeile din Yoshiwara au fost vreme îndelungată adevărate sclave, cumpărate de antreprenor. Dela 1872, o lege crease obligația contractelor în regulă. Biurourii de plasare servesc adesea ca intermediare între prostituată și antreprenor. Contractul, după ce e semnat, e vizat de poliție.

Pe vremuri, multe fecioare, vândute de părinții lor, intrau în Yoshiwara. Categoria aceasta tinde să dispară.

Yoshiwara din Tokio cuprindea vreo 3000 prostituate. Dar în preajma lor trăiau un mare număr de paraziți, bărbați și femei, antreprenori de ceainărie, servitoare, hamah, dansatoare și cântărețe, acrobați, jongleri, povestitori de basme.

Prostituatele erau împărțite în 9 clase, iar fiecă clasă își avea taritul ei. Femeile din primele două categorii trebuiau să poseadă o oarecare cultură, să știe să cânte din „shamisen“ sau din „koto“ — „chitarele japoneze“ — să cunoască arta buchetului și să practice ceremonia ceaiului.

După textul legii, fetele nu intrau decât de bunăvoie în Yoshiwara, semnând un contract pentru un anumit număr de ani. În aparență erau libere; de fapt însă erau la dispoziția antreprenorului stabilimentului, care știa să le lege prin datoriile ce făceau la el.

Un incendiu a distrus Yoshiwara din Tokio. E vorba să fie reconstruit, de oarece e considerat ca o instituțiune străveche și națională.

DISPOZIȚIILE PRIVITOARE LA COMBATEREA BEȚIEI

Toată lumea știe și vede efectele dezastruoase ale consumației beuturilor alcoolice, devenită patimă. Contra veninului alcoolic, care lucră latent la distrugerea organismului omenesc, toate țările au căutat să se apere în vre-un mod sau altul, pentru ca să-și mențină locuitorii de primejdia aceasta.

Argumentele propagandiștilor contra alcoolului, fiindcă erau de ordin educativ și moral fără nici-o sancțiune, decât aceea a legilor fizice, cari nu cunosc motive atenuante, — n'au prins deloc, ori au prins prea puțin.

Puterea de Stat, care era singură în măsură a combate în mod eficace alcoolismul, s'a mulțumit cu câteva dispoziții legislative, cari însă nu se execută.

Vom arăta aceste dispoziții, atât privitor la vechiul Regat, cât și privitor la Ardeal, doar se vor găsi și funcționari conștiințioși, cari luând cunoștință de ele, — să pună în aplicare sancțiunile prevăzute pe seama contraveniențelor.

Vânzarea beuturilor spirtoase atât dincolo de carpați, cât și dincoace, este legată de brevetul autorităților financiare. Prin aceste brevete s'a intenționat punerea sub controlul Statului al acestui comerț periculos.

Iată ce zice Legea pentru monopolul vânzării beuturilor spirtoase (din Martie 1908) în vigoare în vechiul Regat la art. 30: „Cârciumarii nu vor da de beut în cârciumă copiilor mai tineri de 16 ani; nu vor da sub nici un motiv și sub nici o amenințare beutură oamenilor beți, sau celor înscriși pe lista bețivilor; nu vor primi în cârciume oameni beți sau femei bete, sau cu moravuri recunoscute rele”.

Art. 31. „Pentru orice contravenienți la art. 30 cârciumarul va fi condamnat la o amendă de 20—26 Lei. În caz de recidivă amenda va fi întreită și va perde dreptul”.

Art. 33: „Oricine, fiind beat, se va gâlcevi, se va deda la neorânduiești de orice fel, sau va cădea în drum, va fi pedepsit cu o amendă dela 2—20 Lei. În caz de recidivă în cursul aceluiaș an, la amendă se va adaoga arestarea pe 24 ore; la a doua recidivă la amendă se va adaoga arestarea pe 48 ore; iar la a treia recidivă: amenda și 3 zile închisoare. Deodată cu această a treia condamnare, judecătorul de ocol va înscrie numele condamnatului pe o listă, zisă a bețivilor, ce se va ține la toate primăriile. Această listă se afișează în toate cârciumele comunale. Cel înscris pe această listă nu va mai fi primit în nici o cârcimă, căreia i-s'a comunicat lista bețivilor”.

Contravențiile acestea se constată de agenții poliției.

Iată acum ce zice § 19 al ordinului Ministerului de Interne No. 78.543—1899 în vigoare în Ardeal:

„Supravegherea poliției se va întinde și asupra tinerii în seamă a dispozițiilor privitoare la beție, prevăzute de § 85 al legii XL din 1879, care sună astfel: „Cel ce îmbată pe altul în mod tendențios, în cârciumă, restaurant, pe stradă sau în orice loc public; precum și debitanții de beuturi spirtoase și încredințații lor, în cazul când dau unuia în stare de beție beutură spirtoasă — se pedepsesc cu o amendă până la 100 Cor. Amenda se poate spori până la 200 Cor., dacă contravenția se comite față de minori, cari n'au implinit 14 ani. Dacă contravențunea s'a comis de către cârciumari în mod recidiv li-se poate interzice și vânzarea beuturilor dela 3 luni până la un an”.

Dispozițiile acestea atât dincolo, cât și dincoace

au rămas însă și sunt și astăzi numai literă moartă. N'avem cunoștință de nici un singur caz, când să se fi aplicat sancțiunile prevăzute în ele, deși contravenienții n'au lipsit.

Aici ne găsim în fața unei toleranțe primejdioase a organelor chemate să împedecese asemenea contravenienți, căci toleranța lor incurajează vițiul beției, care contribuie în măsură spaimântătoare la degenerarea fizică și morală a neamului nostru și-l împiedecă de a se ridica la o situație economică și socială înfloritoare.

S'ar putea zice, că dacă n'ar exista beuturi alcoolice, n'ar mai exista voie bună pe lume. Și cum traiul — mai cu seamă în zilele noastre — este destul de greu, singur alcoolul, această otravă plăcută, îmbie omului momente de a se simți fericit. Și atunci pentru-ce să-l despoi și de această singură posibilitate a plăcerii „Și în fine, cine bea: paralele sale și-le bea.

Asta este argumentația spiritului simplist, care nu vede mai de parte — cum s'ar zice — de vârful nasului. Și îndeosebi se potrivește în gura celor, cari trag venit de pe urma consumației beuturilor. Fabricanții de beuturi spirtoase, cârciumarii și toți cei ce se ocupă cu vânzarea astor fel de beuturi, vor fi gata se combată cu astfel de argumente totdeauna pe cei cari luptă în contra alcoolismului. ca unul dintre cele mai mari pericole sociale. Vor zice chiar, că ei contribuie în măsura cea mai mare la veniturile Statului, care încasează după fiecare litru de *spirit 25 Lei* taxă de consumație și prin urmare — ei susțin Statul.

Noi însă ne gândim la urmările înveninării cu alcool și la ravagiile lui materiale și morale. Alcoolul omoară puterea de muncă, omoară voința și omoară caracterul în om. Va să zică este distrugătorul acelor facultăți omenești, prin cari se pot înălța popoarele.

Nu ne putem închipui o lipsă de demnitate mai mare a unui om, decât atunci când se găsește în stare de beție, oricât de plin de virtuți s'ar simți el în aceea stare, gata fiind a înfrunța orice pericol. În această stare el coboară toate treptele înjosirii până ajunge în rând cu animalele.

Ceeace trebuie să știe însă mai cu seamă organele de pază ale ordinii publice, este, că prin aplicarea pedepselor față de contravenienții la dispozițiile legilor mai sus arătate și prin împedecarea răspândirii beției fac și un serviciu preventiv de foarte mare importanță.

Se știe în ce strânsă legătură stă beția cu criminalitatea, cu distrugerea vieții familiare, cu salubritatea publică și cu mizeria.

Omul ajuns pe nesimțite în cleștele teribile ale alcoolismului este un element social distructiv. El nu va mai fi în stare să se ridice la concepția nobilă a ființei de om, nu va mai fi pensionat de fapte mărețe și creatoare, ci va fi preocupat pururea de satisfacerea bestiei sălășluită în el, care îl îndeamnă la toate relele.

Oricine a avut ocaziune să cunoască o familie, al cărei cap era bețiv, a putut vedea *jalea* și *groaza* ce domnește în casa unei asemenea familii nenorocite. Capul familiei întors acasă în starea lui de dobitoc fără judecată, comite cele mai respingătoare ticăloșii față de cei condamnați a trăi împreună cu el.

Criminalii, de cari societatea omenească caută să se apere cu atâtea cheltuieli, susținând jandarmerie, poliție, instanțe judecătorești de totfelul, penitenciare și închisori, — sunt în cele mai multe cazuri oameni

căzuți pradă otrăvii alcoolice, sau descendenți ai acestora.

Credem a nu spune un paradox, când zicem, că majoritatea oamenilor este terorizată și pusă la contribuție de minoritatea aceasta a alcoolistilor, care sub scutul libertăților cetățenești își face mendrele sale.

Un proverb românesc zice: Nu-i prost cine mănâncă șapte pâni — ci-i prost cin'i le dă!

Morala cuprinsă în acest proverb s'ar putea aplica puterii de Stat și organelor sale, cari dau posibilitatea cea mai largă, ca beția să se răspândească și să ia proporțiile unui pericol nu numai social, dar și *național*. Cărciumele și negoțul cu otrava alcoolică, ascunsă sub cele mai felurite nume, înfloresc nestânjenite. Tot a doua-treia prăvălie se ocupă și cu vânzarea beuturilor spirtoase, imbiindu-și marfa fără nici o considerare de ordin moral și sanitar.

Chestia alcoolismului după părerea noastră, nu

poate fi lăsată la aprecierea individuală a cetățenilor, ea este o problemă de stat și o problemă națională, cum este orice problemă, care privește viitorul neamului. Până când se va ajunge însă și la noi la unica ei soluție radicală, ca în Statele-unite ale Americii, unde consumația beuturilor alcoolice este trecută în codul penal, ca faptă criminală, — am ținut de necesar să arătăm măsurile paliative, ce se găsesc în legislația noastră în această materie.

De câte ori nu întâlnim în drumul nostru figurile desgustătoare ale unor alcoolizați, pe lângă cari trece lumea atât de indiferentă și nici poliția, nici jandarmeria nu-i întreabă, că cine a atentat la sănătatea lor? Pe când cazurile sunt demne de toată luarea aminte a păzitorilor ordinii și de aplicarea sancțiunilor celor mai severe!

IACOB PEPTEA,

Subdirector Gen. de Finanțe Cluj.

ȘANTAJUL

Faptul de a smulge o sumă de bani prin mijlocul unei constrângeri morale, influențând asupra voinței unui om prin temerea unui rău serios se numește șantaj.

El poate fi comis sau prin ajutorul unei amenințări de divulgare a unui fapt adevărat sau prin imputarea unui fapt mincinos.

Prin urmare, șantajul este o extorsiune prin ajutorul unei presiuni morale.

Evident societatea are tot interesul ca acțiunile culpabile să nu rămână necunoscute, dar ținând seamă că șantajul nu le denunță, ci urmărește numai scopul obținerii de recompense pentruca misterul să nu fie desvăluit, s'a crezut necesar ca șantajul să fie pedepsit.

Șantajul se pedepsește la noi numai din 1894. El n'a fost introdus în codul penal dela 1810 și nici în proiectul de revizuire dela 1863.

Art. 334 din codul nostru penal, în ultimul său aliniat, introdus prin legea din 4 Mai 1894, cuprinde următoarele:

„Cu aceiași pedeapsă se va pedepsi (6 luni până la 2 ani și cu amendă dela 26 până la 1000 lei) cel ce, prin amenințare verbală sau înscris de a face revelațiuni sau imputațiuni difamatorii, va fi stors sau va fi cercat să stoarcă, fie bani, fie efecte de valoare, fie iscălitură sau remitere de acte, sau scrisuri ori cari, cari ar conține sau ar opera o obligațiune, o liberațiune sau o dispozițiune.“

Spre a exista delictul de șantaj, se cere să întrunească neapărat următoarele elemente:

a) O amenințare scrisă sau verbală de divulgări sau imputări difamatorii;

b) Scopul de a se obține o renumerație precuniară nedreaptă și

c) Reaua credință să fie vădită.

Dar aceste elemente, nu sunt complete, căci după *Garçon*, pentru-ca delictul se fie considerat consumat, trebuie se mai existe și faptul remiterii valorilor sau al banilor, fără de care șantajul nu este consumat și faptul rămâne calificat drept o simplă tentativă și pedepsit ca atare.

Așa dar; după acest autor, elementele constitutive ale infracțiunii se rezum astfel:

a) O amenințare scrisă sau verbală;

b) Faptele să aibă un caracter difamatoriu;

c) Victima se fie remis bani sau valori prin constrângerea acestor amenințări, sau se fie semnat un act obligator și

d) Intențiunea criminală a agentului.

Asupra primului element, trebuie să se observe mai întâiu un fapt de amenințare, care să poată avea influența constrângerei morale, apoi ca amenințarea să aibă de obiect revelațiuni sau imputațiuni difamatorii și se fie anterioară extorsiunii sau cel puțin s'o însoțească.

Asupra celui de al doilea element constitutiv al șantajului trebuie să se observe două lucruri: în primul rând mobilul determinant al culpabilului să fie *câștigul pecuniar* ce vrea să realizeze, iar în al doilea rând acest câștig trebuie să fie *nelegitim*.

Dacă agentul recurge la amenințări spre a dobândi un lucru ce i se datorește, el nu comite un șantaj și aceasta e firesc, pentrucă în practică se uzează ca creditorul să amenințe pe debitorul său cu tot felul de divulgări de fapte, în speranța obținerii plăței datorii sale.

Când însă creditorul se adresează unui terțiu, amenințând de exemplu pe mama debitorului cu o divulgare de fapte, dacă nu plătește datoria fiului său, lucrurile se schimbă, căci, în acest caz el comite un șantaj.

Alt element al șantajului, am arătat că mai este și reaua credință a agentului, cu alte cuvinte intențiunea delictuoasă și acesta rezultă din mijlocul întrebuițat și din scopul urmărit de agent; *amenințare sau imputare difamatorie și dorința de un câștig nelegitim*.

O ultimă lămurire se mai cere în privința delictului de șantaj pentru-ca să fie consumat: ca victima, cedând amenințărilor, să fie remis titlurile, banii, sau valorile, sau se fie semnat o obligațiune:

Dar și simplul început de executare, care constă în amenințarea scrisă sau verbală, în scopul constrângerii victimei, se pedepsește, căci delictul este consumat și prin simpla tentativă și nu este nevoie ca remiterea să fi fost formulată.

DEM. VASILESCU, avocat.

LEGILE ȘI MORA VURILE

Legile, fie că sunt produsul voinței unei puteri absolute, fie că sunt produsul voinței colectivității, totdeauna trebuie să stea în raport cu moravurile popoarelor, pentru cari se aduc.

Sunt evenimente, cari produc diferite curente, cari influențează în spre bine, sau în spre rău aceste moravuri.

Suntem de părerea, că simțul moral dezvoltat, apasă mai mult în cumpăna progresului, decât cultura intelectuală. Oamenii, chiar incultți, dacă posed simțul moral — sub care noi înțelegem punerea în concordanță a binelui nostru individual cu binele altora și cu binele comun — sunt elemente de ordine — adecă de conviețuire pașnică socială — mai bune, decât intelectualii *lipsiți* de acest simț, cari înarmați cu tot felul de cunoștințe — sunt periculoși chiar ordinii sociale.

O biserică bimilenară, biserica creștină nici până astăzi n'a putut stărpi din popoarele *ariane* anumite porniri neprielnice conviețuirii pașnice și cordiale.

Asemenea legile penale, făurite pentru înblânzirea instinctelor bestiale din om, au avut numai succese limitate.

Secolul al XIX-lea cu progresele sale gigantice pe toate terenele civilizației ne dădea perspectiva, că și în privința culturii sufletești ne îndreptăm către culmi neatinse până atunci.

Legile penale aduse în acest secol sunt inspirate de principiul umanității, care căuta a face pe criminali iresponsabili pentru faptele lor, găsindu-i a fi numai niște victime a unor înclinări moștenite direct sau indirect.

Ajunserăm cu umanitarismul până acolo, că mișeii intelectuali erau declarați nebuni, ori inconștienți, în momentul săvârșirii faptului, numai ca să scape cu pedepse cât mai ușoare.

Fapt este, că criminalitatea era în descreștere și siguranța publică era mulțumitoare.

Credem însă, că ceea-ce a avut ca efect această stare de lucruri, nu era numai rezultatul progresului cultural, ci în bună parte și al organizării serviciilor de pază și siguranță, cari dispunând de organe disciplinate și la înălțimea chemării: băgau groază în clenții codului penal.

Va să zică *paza bună* făcea să treacă *primejdia* rea.

Mai era apoi încă o stare socială, care micșora în măsură considerabilă criminalitatea. Aceasta era *stabilitatea și siguranța muncii* dătătoare de pâine, pentru cei cărora roadele muncii le era singurul izvor de trai.

A venit pe urmă războiul mondial și ne-a dat de gol întreg umanitarismul. Cele mai civilizate popoare ale lumii, în pornirile lor de ură și egoism s'au masacrat în modul cel mai *barbar* și-au distrus opere de artă și de cultură, așa fel, că cu drept cuvânt s'ar putea zice, că au spălat rușinea vandalilor.

După-ce s'a dărâmat rezistența fronturilor, ostașii s'au prefăcut în hoarde, cari la rândul lor au distrus și ele ce-au putut, fie din răsbunare, fie din instinctele răscolite ale bestiei umane, pe timpul cât au fost unelte ucigătoare.

Simțul a moral a suferit o înfrângere dureroasă, nu numai în sufețele înăsprite ale luptătorilor, ci și în sufețele celor rămași acasă. Unii dintre aceștia în egoismul lor — am putea zice — criminal, au căutat

să tragă foloase din suferințele și neajunsurile altora, din cari cauze mulți au ajuns victimele judecății spontane a mulțumii.

Schimbările de regimuri au produs și ele la rândul lor o desorganizare a vieții sociale și chiar o desorganizare a diferitelor servicii de Stat. Haosul acesta a fost apoi foarte prielnic elementelor certate cu bunele moravuri, cari au reușit să se plaseze în multe servicii publice, compromițându-le pe socoteala prestigiului acestora și devenind un pericol pentru ordinea, care sunt chemați s'o apere și s'o mențină.

Simțul moral, simțul demnității de om, a scăzut sub punctul înghețului.

Și în astfel de împrejurări ne găsim tot sub puterea legilor penale și civile dinainte de războiu, cari erau în raport cu moravurile blânde de atunci! Oare putea-vom noi să ne în toarcem iar la acele moravuri, dacă nu căutăm s'a înăsprim puțin regimul, acestor legi ca prin asprimea lor să îngrozească pe răufăcători și să-i intimideze?

Credem, că până nu se va potoli iarăși bestia în om, nu se mai pot aplica tratamente cu mânuși.

Vecinii noștri și-au revizuit unele legi în conformitate cu stările actuale. Au legiferat bătaia ca pedeapsă și au făcut „legea ordinii“, cari în tot cazul vor contribui mult la restabilirea ordinii morale și sociale. Aceste legi pot fi *barbare* pentru elementele turbulente, oamenii cinstei și-ai muncii însă n'au să se teamă de ele.

Se impune deci introducerea și la noi a *mijloacelor de corijare forțată a infractorilor* fiindcă îndrăzneala criminalilor din țara noastră nu cunoaște margini.

DR. VICTOR POPP.

Intreprinderea de Instalațiuni Electrice a Orașului Cluj Atașată Uzinelor Electrice

*Cluj, Calea Regele
Ferdinand*

30

EXECUTĂ:

*Instalațiuni
electrice de înaltă și joasă
tensiune pt. iluminat și forță motorică.
Montări de tot felul de motoare transfor-
matoare și aparate electrice rebobinaj și reparațiuni
în mod radical. Stațiune specială de verificat
contoare electrice cari se și repară
și instalează din nou.*

**Depozit de lămpi electrice,
material de instalațiuni, piese de
schimb etc, etc.**

*Planuri, Proecte, oferte și devize
efectuate de specialiști, la cerere.*

Arborarea drapelului național

O chestiune care nu e încă descurcată

O chestiune care rămâne mereu turbure în mintea autorităților noastre polițienești este: cine trebuie să arboreze drapelul național cu prilejul sărbătorilor naționale, și cine este scutit de această obligație, ca să zicem așa de onoare? Din cauza neștiinței, am văzut adeseori cetățeni pașnici târați în judecată sau molestați de agenții polițienești pentru faptul că nu au scos drapelul național. Dar cea ce este mai regretabil, este că neștiința nu se dovedește de partea cetățenilor, ci de partea autorităților polițienești. Adeseori chiar conducătorii de poliție, nu numai agenții cad în greșiala de a crede că toată lumea este obligată a arbora drapelul național la serbări naționale.

Ori această credință este profund greșită. Arborarea drapelului național, fiind în esența ei o manifestare de paradă, un mijloc de decor pentru a da serbărilor naționale un cadru cât mai măreț, nu poate fi obligatorie decât autorităților, instituțiilor publice și întreprinderilor cu caracter public, de oarece se presupune, că acestea sânt grupate în partea de oraș sau de comună unde se petrece serbarea națională și unde, prin urmare, trebuie creiat decorul necesar. A obliga însă pe orice cetățean, din orice parte a localității unde se petrece serbarea să scoată drapelul național este o mare greșială, căci lipsit de motorul însăși al serbării (paradă militară, manifestație publică etc.) drapelul național izolat pierde din importanța lui simbolică și deci se ajunge la efecte contrarii.

De altfel, ministerul de interne, sesizat de această stare de lucruri, a trebuit să lămuriască această chestiune. trimițând următorul ordin circular, subprefecturilor de județe:

No. 63209.

din 22 Iulie 1924.

Domnule Subprefect!

Ministerul fiind informat că în unele județe autoritățile administrative și polițienești impun particularilor, să arboreze drapelul român cu ocaziunea sărbătorilor naționale, avem onoare a vă ruga să dispuneți ca autoritățile dependente de Dv. să nu mai ia asemenea măsuri **deoarece personale particulare nu pot fi impuse la astfel de obligații, aceasta rămânând la facultatea lor.**

Vă atragem însă atențiunea, că dacă sașii vor să arboreze drapelul lor, atunci sunt obligați să arboreze și drapelul român, și în acest caz drapelul românesc va trebui să fie de aceeași mărime și stofa de aceeași calitate ca și a drapelului sășesc.

P. Subsecretar de Stat:
ss. **Nicolescu.**

P. Director General:
ss. **Victor Delean.**

Din nefericire ordinul ministerului de interne se adresează numai județelor cu populație sășească, deși aceeași situație e și în restul țării. Pentru aceasta credem că ordinului ministerial de mai sus trebuie să i-se dea un caracter general și o cât mai largă publicitate. Numai astfel vom ajunge la o normalizare a raporturilor dintre public și autorități, și numai astfel va înceta calamitatea măsurilor luate după fantezia și bunul plac al tuturor.

Respectul pentru drapelul național nu se poate în niciun caz câștiga prin abuzuri și șicane, ci printr'o chibzuită înțelegere a simbolului pe care el îi poartă.

Dr. S. GHEORGHIU.

Inscrierea în falș

Un fapt de care trebuie ținut seama

Multe legi din vechiul Regat precum și unele legi noi făcute după alipire și prin urmare aplicabile pe întreg teritoriul României-Mari, cuprind dispozițiunea, că procesul verbal dresat într'o afacere penală face deplină dovadă în justiție până la **inscrierea în falș.**

Înțelesul acestei dispozițiuni la noi nu este în deajuns cunoscut, cu toate că numărul legilor ce se aplică și la noi și în care ea se cuprinde este destul de mare. Intre altele, găsim această dispozițiune în legea generală a vămilor, în legea (decretul-lege) pentru înfrânarea speculei etc., etc.

Când un ofițer de al poliției constată vre-o infracțiune, supusă vre-unei legi, care conține asemenea dispozițiune, trebuie să dreseze un proces verbal prin care să constate faptele. De ex.: când intră în prăvălia unui negustor și vede că negustorul socotește un câștig ilegal, va cere factura originală pe bază căreia va putea constata prețul cu care negustorul cumpărase marfa, va cere ca negustorul să arate speșele avute și despre toate acestea va dresa proces verbal.

Aceste constatări fac deplină dovadă în justiție „**până la inscrierea în falș**“. Adecă partea, dacă procesul verbal i-se prezintă la instanța judecătorească, poate declara: „**mă înscriu în falș**“. În acest caz, procesul verbal nu mai este dovadă și procedura se oprește. Instanța judecătorească trimite procesul verbal la parchetul tribunalului, care la rândul lui, va introduce cercetările penale, pentru a constata dacă ofițerul polițienesc a constatat sau nu fapte adevărate. Dacă se va putea constata că ofițerul a înscris fapte false în procesul verbal, el va fi pedepsit pentru falșificare intelectuală (art. 400 din codul penal), iar procesul verbal nu va avea nici o forță probatorie. Dacă însă se va constata că procesul verbal cuprinde fapte adevărate, partea va fi pedepsită.

Rezultă din acestea, că funcționarii polițienești trebuie să procedă cu multă precauțiune, căci sunt expuși primejdiei să fie pedepsiți pentru falș. În orice caz nu trebuie să constate prin proces verbal decât numai fapte, pe cari le vor putea dovedi alăturând la procesul verbal toate documentele găsite. Mai ales faptele cari nu pot fi dovedite prin scrisuri, nu trebuie să figureze în procesul verbal, pentru că partea, dacă este de rea credință, va putea dovedi contrariul cu martori falși.

Este de dorit ca abuzurile să fie urmărite, dar cu multă prudență ca nu cumva ofițerul polițienesc să cadă victimă oamenilor neconștiincioși.

Dr. VICTOR POPP.

Tipografia Frații Kupferstein, Strada Iuliu Maniu No. 6. Cluj